

AGDER
fylkeskommune

Planprogram - regional plan for fysisk aktive liv i Agder 2024-2034

Fastsatt av fylkestinget 21. juni 2023

Innhold

1. Formål og bakgrunn for planen	3
2. Status på Agder	4
2.1 Inaktivitet i befolkningen	5
2.2 Inkludering og deltakelse	6
2.3 Sosial ulikhet	7
2.4 Demografiutfordringer	9
3. Rammer og føringer for planen	9
4. Forslag til tema i planen	10
4.1 Fornuftig bruk av tilskudd og økonomiske virkemidler	10
4.2 Bedre samarbeid om økt fysisk aktivitet	11
4.3 Styrking av kunnskapsgrunnlag for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet	11
4.4 Bedre inkludering og fjerning av barrierer for å være fysisk aktiv	11
4.5 Bedre informasjon og formidling om mulighetene for å være fysisk aktiv	12
4.6 Aktivitetsfremmende arealplanlegging og anleggsutvikling	12
5. Behov for kunnskap og innsikt	13
6. Planprosessen	13
6.1 Organisering	13
6.2 Medvirkning	14
6.3 Framdrift	15

1. Formål og bakgrunn for planen

Å være fysisk aktiv gir glede og mestring for mange. Fysisk aktivitet er samtidig nødvendig for å utvikle og opprettholde god helse og livskvalitet gjennom hele livet. Selv om mange agder er aktive, så trengs det en regional satsing for at flere skal være fysisk aktive i sin hverdag.

Regional plan for fysisk aktive liv i Agder (forkortet Fysisk aktive liv i Agder) skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i regionen, jmfør **Plan- og bygningsloven** § 8-2.

Formålet med Fysisk aktive liv i Agder er å utforme regionalpolitiske føringer og prioriteringer for hvordan kommuner i Agder kan planlegge for økt fysisk aktivitet i befolkningen. Dette innebærer å:

- synliggjøre strategier som øker den fysiske aktiviteten blant innbyggerne på en måte som samtidig reduserer sosial ulikhet,
- legge grunnlag for en kunnskapsbasert og inkluderende kommunal planlegging som tilrettelegger for fysisk aktive liv,
- gi føringer slik at tilgjengelige virkemidler blir mest mulig treffsikre,
- gi idretts- og friluftslivspolitikken på Agder en tydelig retning, som synliggjør anleggsbehovet i fylket og motivere kommuner til å tenke interkommunalt,
- samordne innsats mellom offentlige og frivillig sektor.

Bakgrunnen for planen er vedtatt **regional planstrategi for 2020 – 2024** som sier at det skal utarbeides en regional plan for fysisk aktivitet, idrett, friluftsliv og folkehelse. Fysisk aktive liv i Agder skal være regionens oppfølging av **nasjonal handlingsplan for fysisk aktivitet 2020-2029** «Sammen for aktive liv», danne grunnlag for prioriteringen av tilskudd og andre virkemidler innen idrett og friluftsliv, og bidra til å samordne innsats mellom offentlig og frivillig sektor.

Fysisk aktive liv i Agder tar utgangspunkt i **Regionplan Agder 2030**, som er et verktøy for å bidra til en langsiktig og helhetlig levekårsatsing – å gjøre det godt å leve på Agder. Regionplan Agder 2030 er det viktigste overordnede styringsdokumentet for utviklingen av Agder. Hovedmål i planen er å utvikle Agder til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig region i 2030 – et attraktivt lavutslippssamfunn med gode levekår. Dette innebærer å:

- bruke hele Agder, og sørge for at utviklingen kommer alle deler av Agder til gode,
- samarbeide om å nå FNs bærekraftsmål på regionalt og lokalt nivå,
- jobbe kunnskapsbasert og målrettet for å forbedre levekårene gjennom en langsiktig og helhetlig levekårsatsing,
- redusere klimagassutslipp på Agder med minst 45 prosent innen 2030,
- utnytte mulighetene som digitalisering gir.

I den nasjonale handlingsplanen for fysisk aktivitet er det flere tema og innsatsområder som vil være sentrale i arbeidet med Fysisk aktive liv i Agder. Handlingsplanens hovedmål er:

- Et mer aktivitetsvennlig samfunn der alle uavhengig av alder, kjønn, funksjonsnivå og sosial bakgrunn gis mulighet til bevegelse og fysisk aktivitet.
- Andelen i befolkningen som oppfyller helsemessige anbefalinger om fysisk aktivitet er økt med 10 prosentpoeng innen 2025 og 15 prosentpoeng innen 2030.

Nasjonal handlingsplan har utarbeidet fem innsatsområder:

- Gå- og aktivitetsvennlige nærmiljøer
- Fritidsarenaer; friluftsliv, idrett og treningssenter.
- Hverdagsarenaer; barnehage, skole og arbeidsliv
- Helse- og omsorgstjenester
- Kunnskapsutvikling og innovasjon

Disse innsatsområdene vil være sentrale i arbeidet med de foreslåtte temaene i planen.

Hovedmålene i Regionplan Agder 2030 detaljeres i det pågående arbeidet med **tre regionale planer**:

- regional plan for mobilitet for Agder 2023-2033
- regional plan for bolig, areal og transport i kristiansandsregionen 2023-2050
- regional plan for senterstruktur og handel i Agder

De tre planene gir rammer og retningslinjer for å følge opp gå- og aktivitetsvennlig nærmiljø, med tema som arealbruk, lokalisering og transport fra sted til sted.

Den nasjonale handlingsplanens innsatsområder «Gå- og aktivitetsvennlige nærmiljø» og «Kunnskapsutvikling og innovasjon» er også sentrale temaer i de nevnte regionale planene. Avgrensinger mot andre planer vil være en naturlig del av det videre planarbeidet.

Fysisk aktive liv i Agder vil erstatte følgende planer når den er vedtatt:

- regional plan for idrett, friluftsliv, fysisk aktivitet – lokale og regionale kulturarenaer Aust-Agder 2018-2021 ("Aktive austegder II"),
- regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2014-2020 (Vest-Agder),
- de deler av Folkehelsestrategi for Agder 2018-2025 som omhandler fysisk aktivitet og nærmiljø.

2. Status på Agder

Å være fysisk aktiv gir glede og mestring for mange. Ofte handler det om å gjøre noe sammen med andre. Fysisk aktivitet er samtidig nødvendig for å utvikle og opprettholde god helse og livskvalitet gjennom hele livet.

Dette kapitlet trekker frem de viktigste områdene å adressere for å øke aktivitetsnivået og bedre folkehelsen i Agder; **Inaktivitet i befolkningen, inkludering og deltakelse, sosial ulikhet, og demografiutfordringer.**

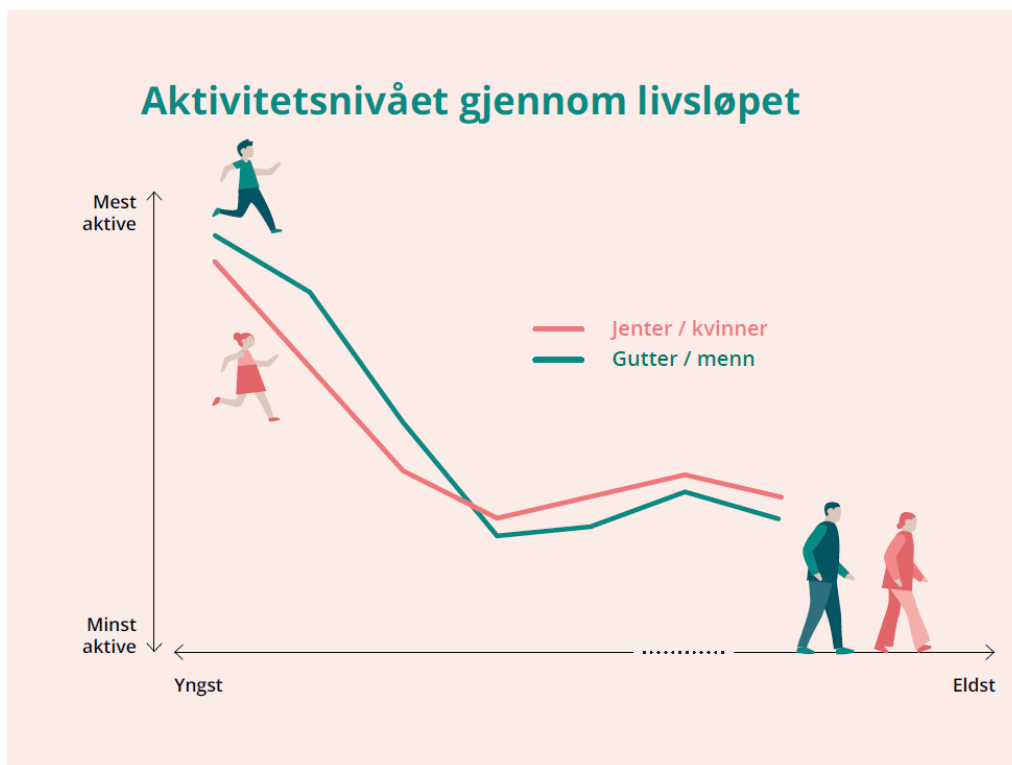
2.1 Inaktivitet i befolkningen

Å være i aktivitet har umiddelbare positive effekter på hjernen, som blant annet medfører økt oppmerksomhet, positiv effekt på følelsesregulering og bedret minne. Det er vist at fysisk aktivitet kan redusere både angst, depresjon og gi bedre søvnkvaliteten.

Fysisk aktivitet bidrar blant annet til styrket beinmasse, redusert kroppsfett og har positiv innvirkning på risikofaktorer for hjerte- og karsykdommer og flere former for kreft. Samlet sett kan fysisk aktivitet brukes i forebygging og behandling av 30 ulike tilstander og lidelser. Fysisk aktivitet er derfor en helt avgjørende ingrediens i det helsefremmende og forebyggende arbeidet.

Ved å være for lite i aktivitet mister man den helsefremmende og beskyttende faktoren fysisk aktivitet faktisk er. Inaktivitet er i tillegg definert som en egen selvstendig risikofaktor for utvikling av sykdom.

Folk flest er for lite fysisk aktive og bruker for mye tid i ro. Kun tre av ti voksne og eldre er aktive nok, og bare halvparten av 15-åringene. De fleste barn er tilstrekkelig aktive, men det er et fall i aktivitetsnivå allerede fra niårsalder. Fallet i aktivitetsnivå skjer stadig tidligere. Aktivitetsnivået varierer gjennom livsløpet, mellom kjønn og sosiale grupper.

Figur 1 Viser variasjon i aktivitetsnivået gjennom livsløpet. (Handlingsplan for fysisk aktivitet 2020-2029)

Tall fra Ungdata i Agder viser at 16 % av ungdommene som har svart på undersøkelsen er inaktive. Det vil si at de sjelden er så fysisk aktive at de blir andpustne eller svette. Dette er en stor folkehelseutfordring og en risiko for den enkeltes helse.

2.2 Inkludering og deltakelse

Å delta i fellesskapet er viktig for god livskvalitet. Både idretten og friluftslivet er viktige fellesskapsarena i Norge, med tilbud til mennesker i alle aldre og fra alle sosiale lag. Gjennom aktiviteter og muligheten til å kunne bidra som frivillig, bidrar dette til god livskvalitet for både medlemmer og andre som deltar på de enkelte aktivitetene.

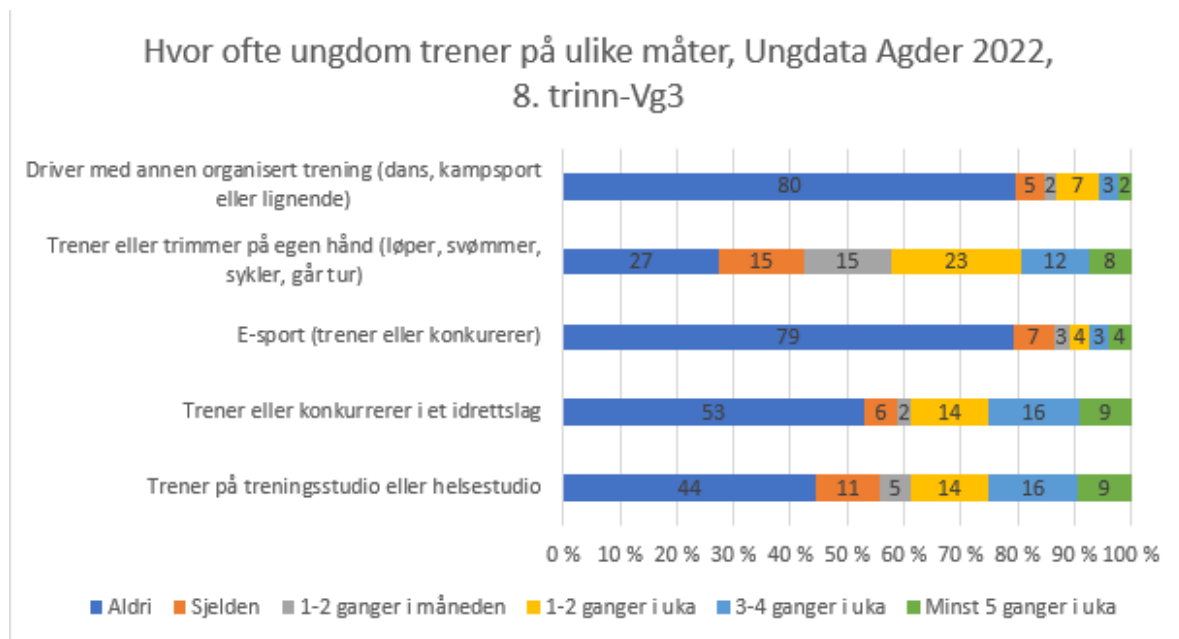
Blant barn er det omtrent 70 % som oppgir i Ungdata junior i Agder at de driver med sport/idrett som fast fritidsaktivitet. Ifølge Ung i Agder oppgir 61 % av unge på Agder at de to ganger i måneden eller sjeldnere trener i et idrettslag, se figur 2.

Figur 2 Andel unge som to ganger i måneden eller sjeldnere trener/konkurrerer i idrettslag (Ung i Agder 2022)

Det har over tid vært en bekymring rundt frafall i idretten. Ifølge det nasjonale ressurscenteret for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet, TVERGA, er det til enhver tid over 200 000 unge mellom 13 og 18 år som ikke finner seg til rette i den tradisjonelle idretten. Blant disse finnes det ekstra mange jenter, mennesker med minoritetsbakgrunn, og mennesker med nedsatt funksjonsnivå.

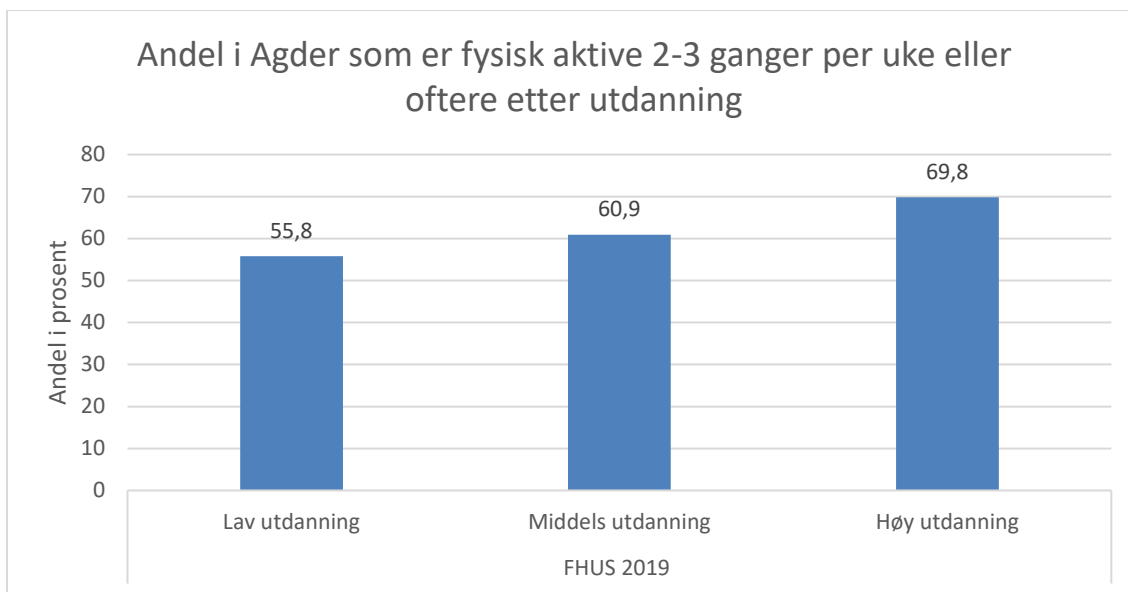
Samtidig viser tall fra SSB at stadig flere trener på treningsentre. Dette har blitt en viktig arena for fysisk aktivitet, også for unge i Agder, se figur 3.

Figur 3 Hvor ofte ungdom trener på ulike måter (Ung i Agder 2022)

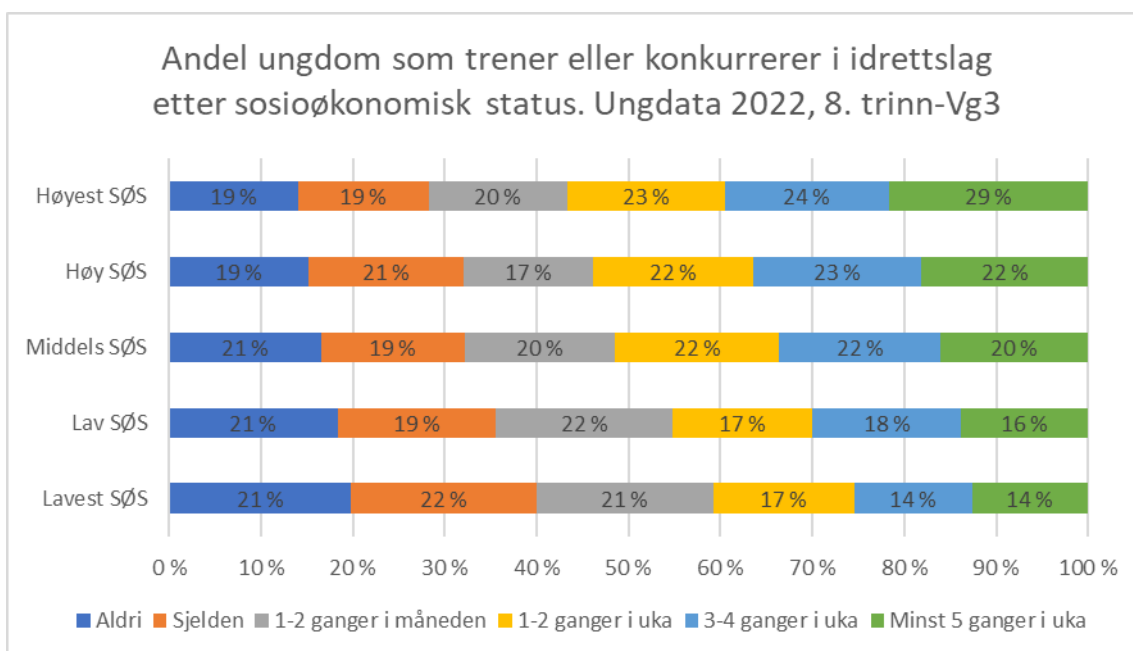
2.3 Sosial ulikhet

Helse og sykdom er ujevnt fordelt i befolkningen, og det er en tydelig sammenheng mellom sosioøkonomisk status (SØS, inntekt/utdanning) og helse. Personer med høyere utdanning er mer aktive enn personer med lav utdanning. Dette gjelder også for Agder, se figur 4.

Figur 4: Sammenheng mellom fysisk aktivitetsnivå og sosioøkonomisk status i den voksne befolkningen (Folkehelseundersøkelsen i Agder, 2019)

Figur 5 viser tydelig en sammenheng at ungdom som kommer fra familier med høyere sosioøkonomisk status oftere trener og konkurrerer i idrettslag enn ungdom fra familier med lavere sosioøkonomisk status.

Figur 5: Andel unge som trener i idrettslag etter sosioøkonomisk status (Ung i Agder-2022)

Hovedstrategier i arbeidet med å redusere sosial ulikhet i aktivitetsnivå er aktivitetsvennlig nærmiljøutvikling, utforming av uteområder i skole og barnehage, samt tiltak for økt fysisk aktivitet i barnehage- og skolehverdagen.

2.4 Demografiutfordringer

Mange kommuner vil få en betydelig vekst i andel eldre innbyggere. Det blir færre i yrkesaktiv alder bak hver pensjonist. Helse- og omsorgstjenester koster samfunnet mer for hvert år, og de siste årene har det vært en betydelig vekst i helse- og omsorgstjenestene blant yngre brukere. Årsakene er komplekse, men inaktivitet er en sentral risikofaktor for tidlig sykdom. Samtidig vil flere eldre i befolkningen gjøre at behovet for helse- og omsorgstjenester vil øke. Kun tre av ti voksne og eldre er aktive nok, noe som understreker et stort potensial for forebygging.

For en bærekraftig samfunnsutvikling er det helt sentralt at det planlegges godt for en aldrende befolkning og at de muligheter som finnes blir tatt i bruk. Økt nivå av fysisk aktivitet, deltakelse i samfunnet, i idrettslag og andre organisasjoner er viktige både for den enkeltes tilhørighet og helse, samt for å forebygge uhelse og tidlig tjenestebehov.

3. Rammer og føringer for planen

- Regionplan Agder 2030
- Nasjonal handlingsplan for fysisk aktivitet 2020-2029: "Sammen om aktive liv"
- Handlingsplan for friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet (2018). Klima- og miljødepartementet.
- Meld. St. 26 (2011-2012) – Den norske idrettsmodellen
- Meld. St. 18 (2015-2016) – Friluftsliv – Natur som kilde til livskvalitet
- Meld. St. 15 (2017-2018) – Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre
- Meld. St. 15 (2022-2023) – Folkehelsemeldinga: Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar
- Meld. St. 10 (2018-19) – Frivilligheta – Sterk, sjølvstendig, mangfaldig
- Meld. St. 8 (2022-2023) – Menneskerettar for personar med utviklingshemming - Det handlar om å bli høyrte og sett
- Fritidserklæringen (2022)
- Plattform for samspill og samarbeid mellom frivillig og kommunal sektor
- Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet, spillemiddelordningen skal helhetlig gjennomgå i 2023/2024
- Rapport fra Strategiutvalget for idrett (2016) «Statlig idrettspolitik inn i en ny tid». Også kalt «Fjørtoft-utvalget»

4. Forslag til tema i planen

Den regionale planstrategien ber om at tre tema særlig behandles i planen:

- Oppfølging av nasjonal handlingsplan «Sammen om aktive liv»
- Fornuftig bruk av tilskudd og økonomiske virkemidler
- Bedre samarbeid om økt fysiske aktivitet

For å følge opp nasjonal handlingsplan for fysisk aktivitet, og på bakgrunn av status i Agder, er det ytterligere fire tema som bør behandles i planen:

- Styrking av kunnskapsgrunnlag for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet
- Bedre inkludering og fjerning av barrierer for å være fysisk aktiv
- Bedre informasjon og formidling om mulighetene for å være fysisk aktiv
- Aktivitetsfremmende arealplanlegging og anleggsutvikling

Oppfølging av nasjonal handlingsplan for fysisk aktivitet blir ikke regnet som eget tema i planen, men dekkes av de andre foreslåtte temaene.

Nærmere presentasjon av foreslått tema i planen:

4.1 Fornuftig bruk av tilskudd og økonomiske virkemidler

Det offentlige bidrar årlig med vesentlige økonomiske ressurser til utvikling av anlegg og områder for fysisk aktivitet. I tillegg bidrar private og frivillige aktører med midler til anlegg, gode prosjekter og aktiviteter.

Fylkeskommunen forvalter flere regionale og statlige tilskuddsordninger til aktivitets-, anleggs- og tilretteleggingstiltak, som blant annet:

- spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet,
- tilskudd til kulturformål (arrangement),
- tilskudd til tilrettelegging i statlig sikra friluftslivsområder,
- tilskudd til friluftslivsaktivitet,
- tilskudd til tilrettelegging for friluftsliv,
- tilskudd til arbeid med etablering av kyststi,
- tilskudd til etablering og videreutvikling av frisklivs-, lærings- og mestringstiltak.

I planarbeidet vil det sees nærmere på hvordan økonomiske virkemidler bør forvaltes på best mulig måte. Prioritering av tiltak og anleggstyper, finansieringsmodeller og valg av målgrupper vil være en del av dette arbeidet.

4.2 Bedre samarbeid om økt fysisk aktivitet

I Agder er det mange aktører som jobber med fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Idretts- og friluftslivsorganisasjoner er sammen med treningssenterbransjen sentrale aktører i tilrettelegging for fysisk aktivitet. I tillegg er det offentlige ansvarlige for blant annet barnehager, skoler og helse- og omsorgstjenester som er viktige arenaer for fysisk aktivitet.

Lokale aktivitetstilbud tilbys også av flere barne- og ungdomsorganisasjoner, helselag og velforeninger, samt av frivillighetsentraler, eldresentrene, fritidsklubber og frisklivssentraler med flere. Bedre samarbeid mellom offentlig, privat og frivillig sektor kan bidra til mer samordning, tilrettelegge for mer aldersvennlige omgivelser, bedre bruk av økonomiske og menneskelige ressurser, samt bedre utnyttelse av eksisterende anlegg og områder for fysisk aktivitet.

Planen vil se nærmere på hvordan aktørene i Agder kan samarbeide bedre for å øke aktivtetsnivået i befolkningen. Aktuelle tiltak kan være felles prosjekter, bedre informasjonsflyt, nye møteplasser, bruk av forutsigbare og forpliktende samarbeidsavtaler og lignende.

4.3 Styrking av kunnskapsgrunnlag for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet

Både det offentlige, frivilligheten og det private benytter seg av kunnskap om fysisk aktivitet, idrettsanlegg og friluftsliv i sin virksomhet. Et bredt og oppdatert kunnskapsgrunnlag er viktig for å kunne drive kunnskapsbasert forvaltning og planlegging, samt sikre vurderinger og beslutninger. Det er behov for mer kunnskap om universelle tiltak og strategier som kan fremme eller hemme fysisk aktivitet, samt kunnskap om hva som kan bidra til at befolkningen er fysisk aktive gjennom hele livsløpet.

Planen vil ta sikte på å identifisere de viktigste kunnskapsbehovene for Agder, samt peke ut hvilke tiltak som bør settes i gang for å styrke kunnskapsgrunnlaget gjennom planperioden. Planen kan også bidra til å identifisere kunnskapshull, og gjennom handlingsprogrammet forsøke å dekke disse hullene. Slik at oppfølging av planen kan basere seg på oppdatert kunnskap.

Det er også et ønske om at aktørene som deltar i referansegruppen bidrar med kunnskap på sitt fagfelt.

4.4 Bedre inkludering og fjerning av barrierer for å være fysisk aktiv

Enkelte grupper i samfunnet ser ut til å være mindre aktive enn andre, tross kunnskapen om gevinstene av fysisk aktivitet. Eksempler på dette er personer med nedsatt funksjonsevne, personer med minoritetsbakgrunn og personer i familier med lav inntekt og utdanning. Individuelle, sosiale, fysiske, teknologiske, språklige, økonomiske og kulturelle barrierer kan være årsaker til dette. Det offentlige bør ta et særlig ansvar for at disse gruppene kan være aktive på lik linje med andre. Derfor vil planen identifisere barrierer for å være fysisk aktiv, og foreslå tiltak for å fjerne disse.

4.5 Bedre informasjon og formidling om mulighetene for å være fysisk aktiv

På mange steder i Agder er det gode muligheter for å være fysisk aktiv – både gjennom organisert og egenorganisert aktivitet. Likevel kan det se ut til at mange ikke kjenner godt nok til hvilke muligheter som finnes i sitt nærrområde. Dette kan skyldes fraværende eller mangelfull informasjon, språkbarrierer eller andre forhold. For å kunne stimulere til økt fysisk aktivitet er det viktig med god og riktig informasjon om hvordan norsk idrett og frivillighet fungerer på lokalt nivå.

Digitalisering gir muligheter, og bruk av teknologi og sosiale medier kan gi motivasjon og inspirasjon til økt egenorganisert fysisk aktivitet for mange, men også bidra til bedret informasjonsflyt som treffer en større del av befolkningen.

Planarbeidet vil se nærmere på tilbud som er lett tilgjengelige og inkluderende for alle. Tilbud som er gratis, områder som egner seg for uorganiserte aktiviteter, som parker, akebakker, turstier og naturområder ved tettbebyggelse. Utlånsentraler med gratisprinsipp viktige i så hensyn.

Planen vil se nærmere på hvordan informasjonen om de gode tilbudene som allerede finnes kan bedres, samt hvordan offentlig og privat sektor kan bidra til at god informasjon når ut til alle, uavhengig av bakgrunn.

4.6 Aktivitetsfremmende arealplanlegging og anleggsutvikling

God og gjennomtenkt arealplanlegging er viktig for å sikre et aktivitetsvennlig lokalsamfunn som legger til rette for at flere kan være aktive i sin hverdag. Plassering, utvikling og ivaretagelse av idrettsanlegg, friluftslivsområder og skolegårder er et sentralt tema i den sammenhengen. Lokalisering av boligområder og skoler kan også ha stor betydning for hvorvidt det er enkelt å sykle eller gå til daglige gjøremål, og føringer for dette er innarbeidet i mobilitetsplanen.

Planen skal undersøke hvordan det kan tilrettelegges for mer inkluderende og aktive nærmiljøer, hvor alle innbyggere gis mulighet til bevegelse og fysisk aktivitet.

I planarbeidet vil grunnlaget legges for en kunnskapsbasert og inkluderende kommunal planlegging som tilrettelegger for fysisk aktive liv. Dette skal skje gjennom utarbeidelse av føringer/prinsipper som skal bidra til at hensynet til fysisk aktivitet blir vektlagt i kommunal og regional arealplanlegging.

Planen skal utforme en anleggspolitikk som hele Agder er omforent, og som har en tydelig retning for hvilke typer anlegg og tilretteleggingstiltak som bør prioriteres for å nå målene om økt fysisk aktivitet. Prioriteringene vil ta utgangspunkt i dagens anleggsdekning, fremtidens behov, befolkningens aktivitetsprofil, potensiale for bruk og en mer bærekraftig anleggsutbygging (både miljømessig, sosial og økonomisk).

5. Behov for kunnskap og innsikt

For å kunne utarbeide en god plan identifiseres allerede nå følgende punkter som krever kunnskap, innsikt og innspill fra andre aktører:

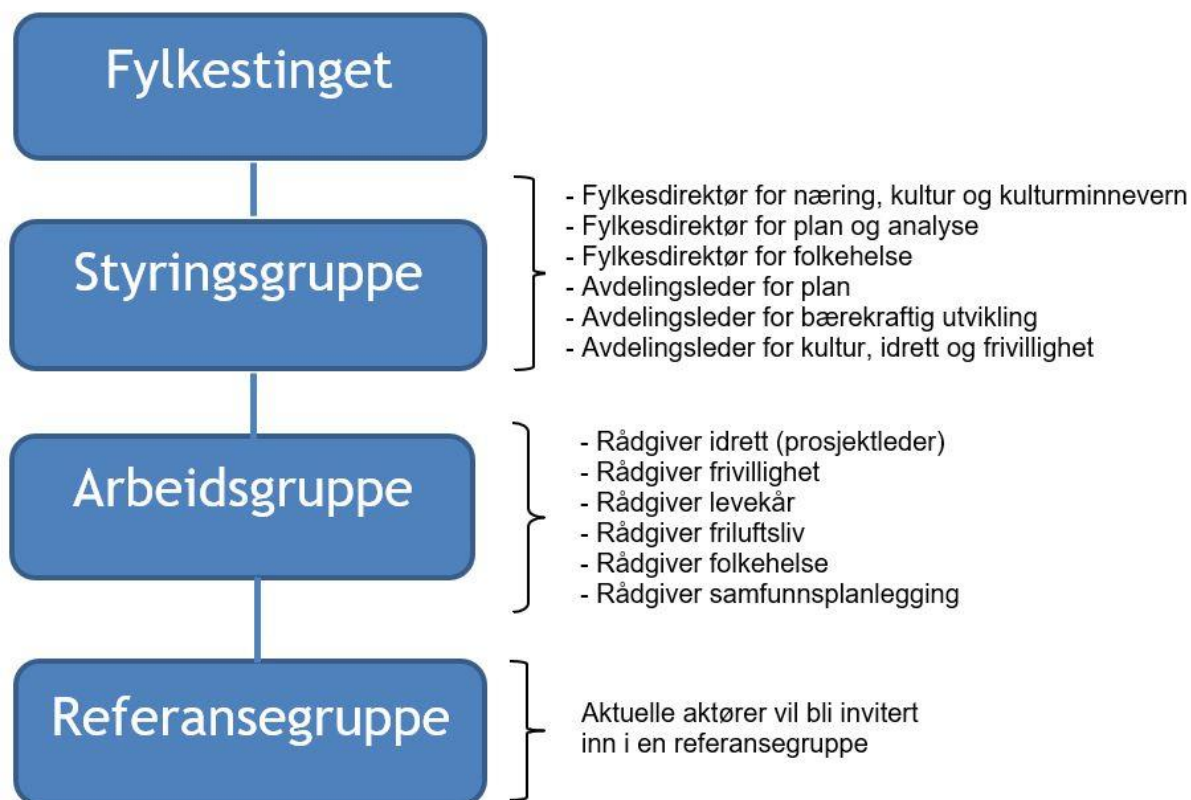
- Sammenstille kunnskapsgrunnlag om status, trender, muligheter og utfordringer innen idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet.
- Sammenstille eksisterende kunnskap knyttet til fysisk aktivitet, herunder:
 - Hva motiverer til fysisk aktivitet, og hva hindrer?
 - Identifisere barrierer for å være fysisk aktiv? Hvem faller utenfor?
 - Hvordan driver befolkningen i Agder med fysisk aktivitet?
 - Hva gjør at barn og unge starter og slutter med fysisk aktivitet?
 - Hva innebærer aktivitetsvennlige lokalsamfunn?
 - Hvilke tiltak gir mest deltakelse/aktivitet, med bærekraftig bruk av ressurser?
 - I hvilken grad har idretts- og nærmiljøanlegg betydning for befolkningens aktivitetsnivå?
 - Hvilke anleggstyper kan bidra til å øke befolkningens aktivitetsnivå?
- Få oversikt over befolkningens tilgang på arealer, friluftsområder og anlegg for fysisk aktivitet.
 - Kartlegge hvor stor andel av boliger på Agder som har grønne områder/turområder innen 500m rekkevidde
 - Undersøke status og potensiale for bruk av lysløyper i nærmiljøet
 - Skolegården som nærmiljøarena – hva er status og hvor finnes de gode eksemplene?
 - I hvilken grad tilfredsstillter utearealer for skoler gjeldende anbefalinger for fysisk aktivitet?
 - Kartlegge anleggsbehov og identifisere mulige interkommunale anlegg.
- Kartlegge nåværende økonomiske støtteordninger og analysere effekt og måloppnåelse. Passer det med de faglige anbefalingene?

6. Planprosessen

6.1 Organisering

Det faglige arbeidet med planen er organisert i en styringsgruppe og arbeidsgruppe, sammensatt av representanter fra ulike fagavdelinger i Agder fylkeskommune. Fylkestinget er regional planmyndighet, og fylkesutvalget er planutvalg.

Det skal i tillegg etableres en referansegruppe hvor representanter fra blant annet statsforvalter, kommuner, idretten, frivilligheten, friluftslivet og academia vil bli invitert med. Referansegruppa vil bli aktivt involvert i arbeidet ved å gi innspill på utvalgte tematiske områder. Medlemmer i referansegruppa vil bidra med faglige vurderinger, anbefalinger og prioriteringer i planarbeidet. En bredt sammensatt referansegruppe vil også ha til hensikt å sikre bred forankring av planprosessen.

Figur 6 Organisering av planen

6.2 Medvirkning

Ved utarbeidelse av regional plan skal regional planmyndighet samarbeide med berørte offentlige myndigheter og organisasjoner. Statlige organer og kommuner har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres virkeområde eller egne planer og vedtak, jmfør Plan- og bygningsloven § 8-3.

Agder fylkeskommunen skal gjennom hele planprosessen sørge for åpen, bred og god medvirkning, jmfør krav til medvirkning og høringer i offentlig planlegging i Plan- og bygningslovens §§ 5-1 og 5-2.

På de fagfeltene som allerede har etablerte fora, vil disse tas i bruk i dialog- og medvirkningsprosesser. Foruten de to formelle høringsperiodene legges det opp til at mye av medvirkningsarbeidet vil foregå på høsten 2023. Da skal det blant annet arrangeres en innspillskonferanse, med mål om bred deltakelse, for å få inn ideer, forslag og innspill når utredningsarbeidet pågår og utkastet til planen lages. Opplegget for medvirkning videreutvikles, konkretiseres og tilpasses fortløpende i planprosessen ut fra behov.

Det er flere ulike former for medvirkning som skal gjennomføres:

- innspills- og høringskonferanser i forbindelse med utarbeidelse av plan og høring av planforslag,
- dialogmøter med regionrådene,
- de ulike fylkeskommunale råd og utvalg vil bli invitert inn i arbeidet for dialog, konkretisering og forankring,
- medvirkningsråd skal involveres i prosesser og beslutninger,
- faglige eksisterende nettverk vil bli benyttet i ulik grad ut fra behov,
- samarbeid med videregående skole

I planarbeidet vil det bli lagt opp til dialog med kommuner, regionråd, friluftsråd, idrettskrets, frivilligheten, akademia, interesseorganisasjoner, fylkeseldrerådet, rådet for personer med funksjonsnedsettelser, rådet for likestilling, inkludering og mangfold og ungdommens fylkesutvalg. Ungdommens fylkesutvalg vil bli invitert til å arbeide med å skape gode medvirkningsprosesser for barn og unge.

Samtidig er det en omfattende plan som strekker seg over 25 kommuner, slik at omfang og nivå på medvirkningsarbeidet må også tilpasse seg tilgjengelig kapasitet og ressurser. Dersom planforslaget foreslår retningslinjer for arealbruk og anleggsutforming som vil kunne påvirke barn- og unges omgivelser, vil det bli tilrettelagt for aktiv medvirkning og muligheter for innspill knyttet direkte til dette tema.

6.3 Framdrift

Det legges opp til følgende framdrift for planarbeidet, se tabeller under. Det kan forekomme endringer, blant annet fordi kalenderen for politiske møter i Agder fylkeskommune for 2024 ikke foreligger før høsten 2023.

Planprogram	Okt.	Nov.	Des.	Jan. 2023	Feb.	Mars	April	Mai	Juni
Utarbeide utkast til planprogram									
Utarbeide kunnskapsgrunnlag til planarbeidet									
Politisk behandling av høringsutkast til planprogram									
Høring av planprogram									
Vurdering og innarbeiding av høringsinnspillene									
Sluttbehandling i politiske råd og utvalg									
Politisk behandling og fastsettelse av planprogram									

Plan og handlingsprogram	Juni	Juli – des.	Jan 2024	Feb.	Mars	April	Mai – juli	Aug.	Sept.
Vedtak og fastsettelse av planprogram	■								
Planprosess med diverse innspills- og medvirkningsarenaer	■	■							
Utarbeide kunnskapsgrunnlag	■	■	■						
Utarbeide utkast til plan og handlingsprogram		■	■						
Politisk behandling av utkast til plan og handlingsprogram			■	■					
Høring av plan og handlingsprogram				■	■	■			
Vurdering og innarbeiding av høringsinnspillene						■	■		
Sluttbehandling i politiske råd og utvalg								■	■
Vedtak av plan og handlingsprogram									■